

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta v právní věci žalobce: **T. T.**, nar. X, bytem X, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. srpna 2016, č. j. KUKHK-26000/DS/2016/Er,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění :

I. **Předmět řízení**

Žalovaný shora označeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Dvůr Králové nad Labem ze dne 4. 5. 2016, č. j. ODP/43425-2016/hrk 25231-2015/hrk, kterým uznal žalobce vinným ze spáchání správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen také „zákon o silničním provozu“), a uložil mu pokutu ve výši 1.500,--Kč.

Tohoto správního deliktu se měl žalobce dopustit tím, že porušil ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, neboť jako provozovatel motorového vozidla tovární značky Škoda, registrační značky X, nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Řidič uvedeného vozidla, jehož totožnost není správnímu orgánu známa, dne 3. 5. 2015 v 10:31 hod. na pozemní komunikaci v obci Choustníkovo Hradiště, silnice I/37 směr Jaroměř, okr. Trutnov, v úseku platnosti dopravní značky IS 12a – „Obec“ a IS 12b – „Konec obce“, při řízení uvedeného vozidla překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci stanovenou zvláštním právním předpisem na 50 km/h, přičemž mu byla automatizovaným technickým prostředkem typu SYDO Traffic Velocity, výrobní číslo GEMVEL0007, naměřena rychlost jízdy 72 km/h. Při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši ± 3 km/h tedy byla naměřena nejnižší skutečná rychlost jízdy 69 km/h, čímž řidič porušil ustanovení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a dopustil se přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 téhož zákona.

II. Obsah žaloby

Žalobce shrnul žalobní námitky do pěti bodů. V prvním z nich namítal, že správní orgán I. stupně zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Zaslal totiž oznámenému řidiči výzvu k podání vysvětlení a poté, co se výzvu nepodařilo doručit, zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Správní orgán I. stupně měl podniknout veškeré možné kroky ke zjištění totožnosti pachatele přestupku, měl například opětovně předvolat řidiče k podání vysvětlení (řidič si již od té doby mohl označit schránku). Krom toho mohl správní orgán zahájit přestupkové řízení s oznámeným řidičem, když mu mohl doručit oznámení o zahájení řízení fikcí nebo mohl doručovat prostřednictvím opatrovníka. Správní orgán I. stupně mohl k podání vysvětlení předvolat také žalobce jakožto provozovatele vozidla a vyzvat ho k označení dalších důkazů, ten přitom legitimně předpokládal, že správní orgán zahájil řízení s oznámeným řidičem, neboť jím ve věci nebyl nadále kontaktován. Pokud správní orgán uvedl, že je mu osoba řidiče známa z jeho úřední činnosti, byl pak povinen uvést, z jaké činnosti jsou mu skutečnosti známy. Svou argumentaci žalobce podpořil rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009-129. Tuto námitku uzavřel s tím, že vnímá postup správního orgánu jako účelový, neboť buď pravdivě uvedl, kdo jím provozované vozidlo řídil v předmětnou dobu, a tedy správní orgán měl vést řízení o přestupku proti této osobě, nebo totožnost uvedl nepravdivě, a v takovém případě měl správní orgán vést proti žalobci řízení pro porušení § 10 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Správní delikt provozovatele vozidla je deliktem subsidiárním, kdy nejdřív má být potrestán pachatel přestupku a až poté případně provozovatel vozidla, což správní orgán nerespektoval a zásadně tak zkrátil jeho práva, (k tomu srov. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, č. j. 15 A 14/2015 – 35).

Žalobce dále spolu s odkazem na čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Úmluvy o ochraně lidských práv (dále jen „Úmluva“) a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod namítal, že správní orgán I. stupně neprovedl ve věci ústní jednání. Podle žalobcova přesvědčení na úpravu procesu projednání správních deliktů, které jsou trestním obviněním ve smyslu čl. 6 Úmluvy, analogicky dopadá zákon č. 200/1990

Sb. o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“) a základní principy trestního řízení. Žalobce tuto argumentaci podpořil odkazem na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, č. j. 15 A 14/2015-35, rozsudek zdejšího soudu ze dne 29. 4. 2015, č. j. 30 A 56/2014-35, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015-30. Navíc dodal, že i pokud by správní orgán během řízení seznal, že není nezbytné nařizovat ústní jednání, měl provést dokazování za jeho osobní účasti, jako účastníka řízení. Rozhodnutí (ať již o přestupku, či o jiném správním deliktu) musí být podloženo důkazy (§ 50 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „správní řád“). Pokud bylo rozhodnutí opřeno o důkaz provedený bez přítomnosti účastníka řízení (žalobce), pak byl žalobce krácen na svých právech, konkrétně na právu na spravedlivé řízení. I pokud ve věci nemělo být obligatorně nařazeno ústní jednání, pak tato skutečnost nic nemohla měnit na tom, že žalobce měl právo být vyrozuměn o možnosti účastnit se provádění dokazování mimo ústní jednání (§ 51 odst. 2 správního řádu). K tomu odkázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 7. 2015, č. j. 57 A 51/2014-34. Žalobce uvedl, že správní orgán I. stupně ho sice vyrozuměl o konání dokazování mimo ústní jednání a o možnosti následného seznámení se s podklady dle § 36 odst. 3 správního řádu, nicméně ho ve vyrozumění nijak nepoučil, že by měl právo se dokazování účastnit, a pouhé vyrozumění o seznámení s podklady nebylo pro uplatnění práv žalobce dostačující, jak vyjadřuje výše citovaný rozsudek Krajského soudu v Plzni.

Poté bylo namítnuto, že správní delikty provozovatele vozidla již byly promlčeny. Správní řád ani zákon o silničním provozu totiž nestanoví lhůtu k projednání správního deliktu provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu. Správní delikt musí vykazovat znaky přestupku (§ 125f odst. 2 písm. c/ zákona o silničním provozu), avšak po uplynutí jednoleté lhůty tyto vykazovat nemůže, neboť jediným znakem přestupku po jednom roce od jeho spáchání je jeho neprojednatelnost. Ve spojení s tím odkázal žalobce na Metodiku k usměrnění některých správních činností obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, krajských úřadů a Magistrátu hl. m. Prahy v souvislosti se změnou zákona č. 361/2000 Sb. zákonem č. 297/2011 Sb., vydanou Ministerstvem dopravy pod č. j. 8/2013-160/OST/5. Ministerstvo dopravy v něm konstatovalo, že: *„Správní delikt provozovatele vozidla nelze projednat, uplynula-li ode dne spáchání projednávaného přestupku doba delší než 1 rok. Tuto analogii § 20 odst. 1 zákona o přestupcích doporučujeme uplatnit v souladu se zásadou správního řízení in dubio mitius“*.

Další námitka směřovala k nedostatečnému popisu místa spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně, pokud bylo specifikováno pouze jako „v obci Choustníkovo Hradiště, silnice I/37 směr Jaroměř, okr. Trutnov, v úseku platnosti dopravní značky IS 12a – „Obec“ a IS 12b – „Konec obce“. Takto vymezený úsek je dle žalobce dlouhý cca 2 km. Přestupek se tak mohl stát kdekoliv v rozmezí dvou kilometrů a z toho důvodu nebylo místo spáchání skutku jasně specifikováno. K této argumentaci žalobce odkázal i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2015, č. j. 2 As 111/2015 – 45, na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2014, č. j. 9 As 80/2014-39, a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2010, č. j. 4 As 28/2010-56.

Závěrem žalobce brojil proti tomu, že samotná skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla a především pak povinnost stanovená v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je v rozporu s Ústavou, ústavními principy a základními právy. Uvedené ustanovení zakotvuje presumpci odpovědnosti provozovatele vozidla za jednání řidiče při užití vozidla, jehož je provozovatelem. Obsahuje tedy pravidlo vyžadující nespílitelné chování, neboť provozovatel vozidla zpravidla není schopen ovlivnit chování řidiče, tedy zajistit, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Ustanovení § 10 odst. 3 citovaného zákona presumuje odpovědnost provozovatele vozidla za jednání řidiče. Tato premisa je zcela v rozporu s jednou ze základních zásad soudního trestání a per analogiam i trestání správního, presumpcí neviny, neboť provozovatel vozidla je automaticky shledáván vinným. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že omezení základního práva provozovatele vozidla svými negativními důsledky přesahuje klady, které představuje veřejný zájem na tomto ustanovení. Jeho aplikací tak bylo zasaženo do jeho práv garantovaných Listinou základních práv a svobod.

Ze shora uvedených důvodů je rozhodnutí žalovaného nezákonné, neboť vydání rozhodnutí nepředcházely zákonné kroky správního orgánu I. stupně. Vzhledem k tomu, že celé řízení bylo vedeno v rozporu s právními předpisy, navrhl žalobce, aby krajský soud zrušil jak žalované rozhodnutí, tak jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

Obsah vyjádření žalovaného k žalobě v podstatě kopíroval odůvodnění napadeného rozhodnutí, na něž žalovaný v podrobnostech také odkázal. K námitce týkající se skutečnosti, že správní orgán nepoučil žalobce, že by měl právo se dokazování probíhajícího mimo ústní jednání účastnit, žalovaný uvedl, že žalobce měl možnost uplatnit své právo ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, neboť byl správním orgánem I. stupně vyrozuměn o ukončení dokazování a současně mu byla dána možnost seznámit se se spisovým materiálem a vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí. Mimo to byl žalobce informován o tom, že bude ve smyslu § 51 odst. 2 správního řádu prováděno dokazování mimo ústní jednání. Pro tento postup byly také splněny podmínky, neboť žalobce byl včas vyrozuměn o provádění dokazování mimo ústní jednání (§ 51 odst. 2 správního řádu – zákon vyžaduje vyrozumět účastníka, což bylo splněno) a dále byl sepsán protokol (§ 18 odst. 1 téhož zákona). Důkaz listinou se provede tak, že se přečte nebo sdělí její obsah – o tomto způsobu dokazování byl rovněž informován. Dle názoru žalovaného je tento postup ve shodě s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, sp. zn. 9 As 139/2015.

K námitce, že správní delikt provozovatele vozidla již byl promlčen, žalovaný uvedl, že na základě novely zákona o silničním provozu, který byl upraven zákonem č. 230/2014 Sb. (s účinností od 7. 11. 2014), byla promlčecí lhůta nově upravena, přičemž tato úprava se vztahuje i na předmětné správní delikty.

Žalovaný se v závěru vyjádřil k námitce týkající se vymezení místa spáchání správního deliktu, kdy odkázal na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze

dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014-39. V návaznosti na ně vyjádřil přesvědčení, že místo spáchání bylo dostatečně popsáno a splňovalo náležitosti výroku rozhodnutí o přestupku.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem navrhoval žalovaný žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

IV. Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

Krajský soud přezkoumal žalované rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), a to bez nařízení jednání dle ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s., když k takovému postupu udělil žalobce souhlas výslovně, žalovaný pak postupem dle § 51 odst. 1 věty druhé s.ř.s. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného správního orgánu, přičemž rozsah jeho přezkumu byl vymezen žalobními body. Dospěl přitom k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.

A. Skutkový stav věci

Správní orgán I. stupně obdržel dne 11. 6. 2015 od Městské policie Dvůr Králové nad Labem oznámení o podezření ze spáchání přestupku dne 3. 5. 2015 v 10:31:51 hodin, kdy řidič motorového vozidla rz. X překročil v obci Choustníkovo Hradiště ve směru na obec Jaroměř na silnici I. třídy č. 37 nejvyšší dovolenou rychlost jízdy stanovenou místní úpravou provozu na pozemních komunikacích na 50 km/h, když mu byla silničním úsekovým rychloměrem SYDO Traffic Velocity, v. č. GEMVEL0007, naměřena rychlost jízdy 72 km/h, po zvážení odchylky měřícího zařízení ± 3 km/h rychlost jízdy 69 km/h.

Vzhledem k tomu, že nebyl zjištěn řidič vozidla, zaslal správní orgán dne 27. 7. 2015 žalobci, coby provozovateli vozidla dle výpisu z karty vozidla, výzvu podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu. V reakci na ni bylo správnímu orgánu doručeno vyjádření zmocněnce žalobce, společnosti FLEET Control, s. r. o., s uvedením řidiče vozidla, kterým měl být L. Y., nar. X.

Správní orgán I. stupně dne 17. 3. 2016 přestupek ze dne 3. 5. 2015 dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích odložil. Téhož dne vydal oznámení o zahájení správního řízení spolu s vyrozuměním účastníka o provádění důkazů mimo ústní jednání a poučením o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí. K provedení důkazů mimo ústní jednání došlo dne 8. 4. 2016, když žalobce se k danému úkonu nedostavil. O tomto úkonu byl téhož dne sepsán protokol. Poté bylo vydáno prvoinstanční správní rozhodnutí, ve kterém byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu a byla mu uložena pokuta ve výši 1.500,-- Kč.

Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce odvolání, v němž namítl, že ve věci nebylo nařízeno ústní jednání, že správnímu orgánu nevzniklo

právo zahájit řízení o správním deliktu, neboť věc se měla řešit jako přestupek s označenou osobou přestupce, a vznesl také námitku promlčení správního deliktu. O odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím.

B. Právní závěry

Krajský soud se předně zabýval namítaným nesplněním podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu dle ustanovení § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu.

Ve smyslu ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se „*právnícká nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem*“. Odstavce 2 až 5 stejného ustanovení obsahují popis okolností a podmínek, které musí objektivně nastat, aby právnícká nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídala. Dle odstavce 4 zmíněného ustanovení obecní úřad obce s rozšířenou správnou delikt projedná pouze, pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a

- a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě nebo
- b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

Podle ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud

- a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2,
- b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a
- c) porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.

Výzva provozovateli motorového vozidla musí obsahovat podle ustanovení § 125h odst. 4 zákona o silničním provozu popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje, výši určené částky, datum splatnosti určené částky a další údaje nezbytné pro provedení platby a poučení podle odstavců 6 a 7. Zákonodárce tuto výzvu do znění zákona včlenil nepochybně proto, aby dal provozovateli vozidla, jehož zavinění za daný správní delikt je koncipováno jako zavinění objektivní, možnost zaujmout k vytýkanému správnímu deliktu odpovídající postoj. Provozovatel vozidla má možnost uvážit, jakým způsobem bude na výzvu reagovat. Může sdělit totožnost řidiče vozidla v době spáchání přestupku (§ 125h odst. 6 zákona o silničním provozu), může sporovat správnost, úplnost a obsah výzvy (§ 125h odst. 4 téhož zákona), stejně tak může namítat své vyvinění s odkazem na § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, případně může „určenou částku“ uhradit, což má za následek odložení věci (§ 125h odst. 5 zákona o silničním provozu).

Žalobci byla taková bezvadná výzva zaslána a ten na ně následně reagoval sdělením, že vozidlo měl řídit L. Y., nar. X. Správní orgán se pokusil dotyčnou osobu kontaktovat, kdy na adresu, kterou uvedl žalobce, zaslal výzvu k podání vysvětlení dle § 60 zákona o přestupcích. Zásilku si však nikdo nevyzvedl, proto byla po úložní době vrácena zpět odesílateli s odůvodněním, že na uvedené adrese je adresát neznámý. Doručenka je součástí správního spisu.

Správní orgán na základě výše uvedeného uvedl, že pokud provozovatel označí osobu řidiče a ten poté nepřebírá poštovní zásilky nebo je na adrese neznámý, tzn., že se mu nedaří doručovat, je nutné v takovém případě řízení o přestupku odložit či zastavit a má tedy za to, že ve smyslu ustanovení § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu učinil v tomto případě nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, než zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla.

Tomuto závěru musí krajský soud přisvědčit. S ohledem na shora uvedené informace o osobě L. Y., které měl správní orgán prvého stupně k dispozici, i vzhledem ke konkrétním zkušenostem, které nabyl při doručování písemností jmenovanému na adresu uvedenou žalobci v jiných správních řízeních u něj vedených (jejich sp. zn. byly uvedeny v žalovaném rozhodnutí a jedná se např. o č. j. KUKHK-19262/DS/2016, č. j. KUKHK-16142/DS/2016 nebo např. č. j. KUKHK-13848/DS/2016 a další) správní orgán nepochybil, pokud se o další kontakt se jmenovaným nepokoušel. K tomu krajský soud dodává, že také jemu je z úřední činnosti známo, že uvedenou osobu označují jako řidiče vozidla různí provozovatelé vozidel, kteří byli shledáni vinnými ze spáchání obdobných správních deliktů, a že se jmenovanému opakovaně nedaří na uvedenou adresu doručovat (např. věci vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 30 A 26/2016, 30 A 33/2016 nebo 30 A 38/2016).

S ohledem na shora uvedené shledává krajský soud postup prvoinstančního správního orgánu za správný a zákonný. Jak totiž plyne i z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, pokud provozovatel k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu ustanovení § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt. Po provozovateli vozidla lze totiž legitimně požadovat, aby již od počátku nesl odpovědnost za správnost a aktuálnost údajů, které o řidiči poskytuje. Pokud vyjde najevo, že provozovatelem vozidla uvedené údaje jsou nesprávné či neaktuální, jde toto zjištění k jeho tíži. Za takové situace nejsou správní orgány povinny činit na základě nesprávných údajů od provozovatele vozidla rozsáhlá pátrání po údajném pachateli přestupku (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, ze dne 29. 9. 2016, č. j. 7 As 129/2016-35 nebo ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 135/2016-17).

Krajský soud shledává sdělení žalobce, že řidičem vozidla měl být L. Y., jako postup obstrukční, jehož skutečným důvodem bylo správní řízení protahovat a znesnadňovat. Uvedl totiž osobu, která je jako údajný řidič (přestupce) označována opakovaně i v jiných správních řízeních různými provozovateli vozidla a která byla na označené adrese opakovaně nekontaktní.

Žalobce dále namítl, že žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ač jeho vydání nepředcházelo nařízení ústního jednání, na kterém by bylo provedeno dokazování za jeho osobní účasti.

K samotné otázce nařízení ústního jednání ve smyslu ustanovení § 49 odst. 1 věty první správního řádu při projednání správního deliktu provozovatele, dle kterého *„ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné“*, se již komplexně vyjádřil Nejvyšší správní soud v několika svých rozsudcích. Např. v rozsudku ze dne 16. 3. 2016, č. j. 1 As 166/2015-29, uvedl, že na řízení o správním deliktu sice dopadá čl. 6 Úmluvy v jeho trestní větvi, avšak judikatura Evropského soudu pro lidská práva setrvale stojí na základním principu, že řízení o trestním obvinění musí být spravedlivé jako celek. Z této judikatury dovodil, že správním orgánům projednávajícím obvinění ze správního deliktu neplyne jednoznačná povinnost nařídít vždy ústní jednání. V tomto směru uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, rovněž to, že: *„... soulad řízení o správním deliktu s čl. 6 Evropské úmluvy je třeba hodnotit nejen v kontextu správního řízení, ale i navazujícího soudního řízení. Nedostatky správního řízení z pohledu záruk stanovených čl. 6 Evropské úmluvy nemají za následek rozpor s Evropskou úmluvou, má-li obviněný možnost napadnout správní rozhodnutí v soudním řízení, které jejím požadavkům vyhovuje (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 2. 1984, Öztürk proti SRN, stížnost č. 8544/79, odst. 56). Nedostatek ústního jednání ve správním řízení tedy z pohledu Evropské úmluvy zhojil § 51 s. ř. s., podle kterého soud nařídí jednání k rozhodnutí o správní žalobě, ledaže strany souhlasí (byť implicitně) s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení jednání. Stěžovatelce proto nebylo upřeno právo na ústní jednání. Nad rámec vypořádání této námítky kasační soud upozorňuje, že v rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 17. 5. 2011, Suhadolc proti Slovinsku, stížnost č. 57655/08, Evropský soud pro lidská práva neshledal porušení čl. 6 ani v případě, kdy správní soud odmítl žádost o nařízení jednání ve věci žaloby proti rozhodnutí o dopravním přestupku; zdůraznil přitom, že správní spis obsahoval dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí (záznam o měření rychlosti vozidla a obsahu alkoholu v dechu) a že obviněný měl příležitost zpochybnit spáchání přestupku v písemném vyjádření v rámci správního řízení a následně i ve správní žalobě.“* (veškerá judikatura Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozhodnutí je dostupná na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud se v posledně citovaném rozsudku zabýval i tím, zda povinnost nařídít jednání v řízení o správním deliktu plyne z vnitrostátní právní úpravy. K tomu uvedl: *„Podle § 49 odst. 1 správního řádu správní orgán nařídí ústní jednání, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků, případně stanoví-li to zákon. Zákon o přestupcích stanoví v § 74 odst. 1 správním orgánům povinnost nařídít v prvním stupni ústní jednání; tím je přestupkové řízení specifické (...). V řízení o správních deliktech správní orgány nemají povinnost vždy nařídít ústní jednání (...). V usnesení ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010-82, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu zdůraznil, že ve správním řízení trestní povahy je třeba dbát na dodržování zásady ústnosti, přímosti a bezprostřednosti. Provádění důkazů při jednání by proto mělo být pravidlem, od kterého se ale lze odchýlit v odůvodněných případech; v takovém případě správní orgán vyhotoví o provedení dokazování protokol podle § 18 správního řádu.“*

Pokud se žalobce odvolával na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015-30, v souvislosti s „nekonáním ústního jednání“, třeba konstatovat, že tak činil nepřipadným způsobem. Ostatně na tento rozsudek posléze reagoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 6. 2016, č. j. 2 As 33/2016-53, mimo jiné takto: *„Další námitkou stěžovatel brojí proti závěru krajského soudu, jenž dovodil, že městský úřad nepochybil, nenařídil-li ústní jednání. Stejně tak nesouhlasí s tím, že o provádění důkazu listinou nemusí být účastník řízení předem vyrozuměn a že jej lze provést mimo jednání navíc bez toho, aby byl o tomto úkonu vyhotoven protokol. Nejvyšší správní soud nemůže souhlasit ani s touto stěžovatelovou námitkou, přičemž poukazuje na velké množství vlastních rozsudků, které se týkaly totožné otázky (srov. např. rozsudek ze dne 22. 10. 2015, sp. zn. 8 As 110/2015, ze dne 16. 3. 2016, sp. zn. 1 As 166/2015, nebo ze dne 29. 3. 2016, sp. zn. 1 As 7/2016), tedy povinnosti správního orgánu nařídít ústní jednání v případě projednávání správního deliktu provozovatele vozidla. I zde se Nejvyšší správní soud zcela ztotožňuje s názorem krajského soudu, že správní orgány nejsou povinny nařizovat ústní jednání v řízení o správních deliktech v situacích, kdy to není nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků (k podrobné argumentaci odůvodňující tento závěr srov. rozsudek ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 - 46, body 21 - 24, srov. i rozsudek ze dne 17. 3. 2016, č. j. 1 As 166/2015 - 29). Vzhledem k tomu, že v této části kasační stížnosti uplatňuje stěžovatel v zásadě stejnou argumentaci jako již dříve v řízení o žalobě, lze z důvodu procesní ekonomie v podrobnostech na přílehlavé a vyčerpávající odůvodnění krajského soudu odkázat (ohledně možnosti takového postupu srov. např. rozsudek ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130, nebo ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 - 47). Obecně tedy platí, že ústní jednání správní orgán nařídí, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení. Nejvyšší správní soud tak posuzoval otázku, zda bylo ústní jednání nezbytné v této konkrétní věci, přičemž dospěl k závěru, že nikoli.“*

Z uvedeného tedy jasně vyplývá, že se judikatura ustálila na jednoznačném závěru, že v případě, že je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné, musí se jednání ve správním řízení o správním deliktu provozovatele vozidla nařídít. Není-li tomu tak, ústní jednání být nařízeno nemusí. Neplatí tedy, že by v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla muselo být ústní jednání nařizováno vždy, jak bylo dříve dovozováno některými správními soudy, a to i soudem zdejším.

V posuzované věci správní delikt spočíval v překročení nejvyšší povolené rychlosti, a to v obci Choustníkovo Hradiště, zjištěné automatizovaným technickým prostředkem, SYDO Traffic Velocity. Skutkově se tedy jednalo o zcela jednoduchý případ. Deliktní jednání bylo spolehlivě prokázáno listinami založenými ve správním spise a nebyla tak splněna podmínka nezbytnosti ústního jednání. Lze tedy uzavřít, že v dané věci nemuselo být nařízeno ústní jednání, jak tvrdí žalobce. Ten se mohl se všemi rozhodnými skutečnostmi (listinami) seznámit postupem dle § 38 odst. 1 správního řádu (nahlížení do spisu) či podle § 36 odst. 3 správního řádu (seznámení s podklady rozhodnutí před jeho vydáním), o čemž byl správním orgánem I. stupně řádně poučen. To, že žalobce v rozporu se zásadou vigilantibus iura scripta sunt svá práva nevyužil, nemůže vytýkat správním orgánům, nýbrž pouze a jenom sobě, resp. zvolenému zmocněnci.

Pokud pak žalobce dále tvrdil, že: „*I pokud by správní orgán během řízení seznal, že není nezbytné nařizovat ústní jednání, měl provést dokazování za osobní účasti žalobce jako účastníka řízení*“, dlužno konstatovat, že žalobci či jeho zmocněnci nic nebránilo zúčastnit se dokazování mimo ústní jednání. Tvrdí-li nyní proto, že správní orgány porušily zásadu bezprostřednosti, když prováděly dokazování v nepřítomnosti žalobce, krajský soud se s touto námitkou neztotožňuje.

Dle § 51 odst. 2 správního řádu musí být účastníci řízení o provádění dokazování včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Této své povinnosti správní orgán I. stupně dostál, o čemž svědčí obsah jeho přípisu ze dne 17. 3. 2016 (viz shora). Žalobce se mýlí, pokud vytká správnímu orgánu, že tato oznámení měla obsahovat výslovné poučení o tom, že se provádění dokazování mimo ústní jednání může žalobce zúčastnit. Takovou povinnost správní řád neukládá. V uvedených oznámeních správní orgán I. stupně mimo jiné přesně popsal v jakou hodinu a v jaké místnosti budou důkazy prováděny. Dle krajského soudu musí být z takového oznámení účastníkovi řízení zřejmé, že je mu tato skutečnost, spolu s uvedenými detailními informacemi, sdělována právě proto, aby se dokazování mohl zúčastnit.

Další námitka se týkala promlčení správních deliktů (poznámka soudu: jedná se o lhůtu prekluzivní, nikoliv promlčecí). Žalobce namítal, že předmětný správní delikt byl již promlčen, neboť od jeho spáchání dne 3. 5. 2015 uplynul jeden rok. Dovolával se přitom Metodiky vyhotovené Ministerstvem dopravy pod č. j. 8/2013-160/OST/5 k usměrnění některých správních činností obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, krajských úřadů a Magistrátu hlavního města Prahy v souvislosti se změnou zákona č. 361/2000 Sb., zákonem č. 297/2011 Sb. (dále jen „metodika“).

Metodika se týkala doporučení k postupu správních orgánů při posuzování otázky zániku odpovědnosti provozovatele motorového vozidla v reakci na novou právní úpravu provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., kterou bylo do zákona o silničním provozu s účinností od 1. 1. 2012 mimo jiné vloženo ustanovení § 125f upravující nově správní delikt provozovatele vozidla. Metodika uváděla, že v případě tohoto správního deliktu bylo nutné na lhůtu k projednání deliktu uplatnit analogicky ustanovení § 20 odst. 1 zákona o přestupcích. Jednalo se tedy o lhůtu jednoho roku. Zákon o silničním provozu totiž v té době zánik odpovědnosti za tento nový správní delikt neupravoval.

Daná problematika je upravena zákonem č. 230/2014 Sb. s účinností od 7. 11. 2014, kterým byla v zákoně o silničním provozu mimo jiné novelizována společná ustanovení o správních deliktech, konkrétně pak ustanovení § 125e odst. 5, jenž stanovil, že na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby; obdobně to platí pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt podle § 125f. Podle uvedené změny se tedy na odpovědnost za správní delikt provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby, která řeší okamžik zániku odpovědnosti za správní delikt. To stanoví § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu tak, že odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájí řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm

dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán (k tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2017, č. j. 1 As 337/2016-45).

V přezkoumávaném případě tedy objektivní lhůta pro zánik odpovědnosti žalobce za předmětný správní delikt neuplynula, protože ta zaniká uplynutím 4 let ode dne, kdy byl spáchán (v dané věci se tak stalo 3. 5. 2015, jeho odpovědnost by tedy zanikla až 3. 5. 2019). Zároveň byla v dané věci splněna i druhá podmínka, a to, že správní orgán zahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o odpovědnosti žalobce za zmíněný přestupek dozvěděl (ustanovení § 125e odst. 3 a ustanovení § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu). Žalobce tedy nemohl legitimně očekávat zastavení řízení, neboť metodika (byť byla účinná) se vztahovala na případy před změnou právní úpravy. Tou byla již zmíněná novelizace ustanovení § 125e zákona o silničním provozu provedená zákonem č. 230/2014 Sb., kdy bylo s účinností od 7. 11. 2014 výslovně stanoveno, že i na odpovědnost fyzické osoby za uvedený správní delikt se vztahuje ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby (tedy i úprava lhůt pro zánik odpovědnosti právnických osob za správní delikt).

Další námitka směřovala k nedostatečnému popisu místa spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Místo spáchání přestupku bylo popsáno jako „*na pozemní komunikaci v obci Choustníkovo Hradiště, silnice I/37 směr Jaroměř, okr. Trutnov, v úseku platnosti dopravní značky IS 12a – „Obec“ a IS 12b – „Konec obce“*“.

Krajský soud předně ve shodě se žalovaným odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014 – 39, který je na věc přílehlý. V tam posuzované věci bylo místo spáchání přestupku ve výroku prvostupňového rozhodnutí vymezeno jako: „*na silnici I/15 v obci Chrástce*“. S námitkou nedostatečného vymezení místa se zmíněný soud neztotožnil. Citované vymezení místa spáchání přestupku považoval za dostačující, neboť společně s časem (13:45 hodin) a způsobem spáchání přestupku konkretizoval skutek tak, že nemohl být zaměněn s jiným. Na rozdíl od situace posuzované Nejvyšším správním soudem např. v rozsudcích ze dne 23. 10. 2010, č. j. 4 As 28/2010 – 56, ze dne 10. 12. 2014, č. j. 9 As 80/2014 – 37, a ze dne 8. 1. 2015, č. j. 9 As 214/2014 – 48, bral v úvahu to, že v posuzované věci se jednalo o poměrně krátký úsek silnice I/15, procházející malou obcí Chrástce, ve které nejsou pojmenovány žádné ulice. Místo spáchání přestupku tedy bylo na rozdíl od případů posuzovaných ve výše uvedených rozsudcích vymezeno úzce - krátkým úsekem silnice. Zároveň nevznikly žádné pochybnosti o tom, že se jedná o úsek, ve kterém je nejvyšší dovolená rychlost jízdy 50 km/h.

Z aktuální judikatury Nejvyššího správního soudu pak dále plyne, že: „*Pokud správní orgány opatří takovou sadu důkazů, z níž po jejich řádném zhodnocení lze učinit závěr o tom, že se obviněný skutku dopustil a zároveň neexistují rozumné důvody zakládající pochybnosti o správnosti a úplnosti skutkových zjištění, změna pasivního postoje obviněného ve správním řízení v aktivitu v soudním řízení zřejmě nepovede k jeho úspěchu. Typicky tomu může být v situacích překročení nejvyšší povolené rychlosti jízdy, kdy bude závěr správního orgánu o naplnění skutkové podstaty přestupku podpořen navzájem nerozpornou a přesvědčivou sadou důkazů.*“

(srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 – 71).

Z výroku prvoinstančního správního rozhodnutí (jakož i následně z obsahu jeho odůvodnění) je zřejmé, že k protiprávnímu jednání došlo v obci Choustníkovo Hradiště a že tímto jednáním byla naplněna skutková podstata přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4. zákona o silničním provozu. Podle tohoto ustanovení se dopustí fyzická osoba přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla překročí nejvyšší povolenou rychlost v obci o méně než 20 km/h nebo mimo obec o méně než 30 km/h. Z výroku rozhodnutí je tak jednoznačné, že k danému přestupku došlo přímo v obci, přičemž naměřená rychlost vozidla byla vztažena k obecné úpravě § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu. K tomu krajský soud dodává, že tato fakta byla obsažena již v oznámení o zahájení správního řízení ze dne 17. 3. 2016.

V odůvodnění prvoinstančního správního rozhodnutí jsou pak tyto skutečnosti dále rozvedeny, když správní orgán konstatuje, že: *„měřený úsek se nachází v zastavěném území obce Choustníkovo Hradiště, je dlouhý 475,2 m (směr Jaroměř), a na pozemní komunikaci je označen bílým vodorovným značením. Začátek a konec obce je označen příslušnými dopravními značkami č. IS 12a „Obec“ a č. IS č. 12b „Konec obce“.*

Žalobci tak muselo být od počátku správního řízení zřejmé, kde k přestupku došlo. Ostatně ve svém odvolání žádnou pochybnost v tomto směru nevznsl. Skutečnost, že k přestupku došlo v obci Choustníkovo Hradiště a že v daném úseku pozemní komunikace je nejvyšší povolená rychlost 50 km/h, takže došlo k překročení nejvyšší povolené rychlosti o 19 km/h, je tak ve výroku prvoinstančního správního rozhodnutí plně obsažena.

Výroková část každého rozhodnutí jistě musí obsahovat náležitosti dané § 68 odst. 2 správního řádu. Krajský soud je vzhledem ke shora uvedenému přesvědčen o tom, že výrok prvoinstančního správního rozhodnutí všechny uvedeným ustanovením vymezené náležitosti naplňuje. Správní delikt je v něm specifikován natolik přesně, že vylučuje jeho záměnu s deliktem jiným. Obsahuje rovněž popis vlastního jednání řidiče vozidla, místo, čas a působ spáchání přestupku (nedovolená rychlost v obci). Jsou v něm uvedena příslušná právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno a která konkretizují skutek, za který byl žalobci trest uložen. Obsahuje rovněž řádné označení účastníka řízení – žalobce, jakož i další náležitosti. Formulaci výroku prvoinstančního správního rozhodnutí má tak krajský soud za dostatečnou.

V posledním ze žalobních bodů žalobce namítal, že ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je v rozporu s Ústavou, ústavními principy a základními právy. Ani tuto námitku neshledal krajský soud odůvodněnou.

Souladem ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu s ústavním pořádkem se totiž již opakovaně zabýval i Nejvyšší správní soud, např. v rozsudku ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016-40. Dospěl v něm k závěru, že toto ustanovení, resp. § 125f citovaného zákona, o odpovědnosti provozovatele vozidla, založené na objektivní odpovědnosti s možností liberace, za správní delikt spočívající v nezajištění, *„aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti*

řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem“ (např. za nedovolenou rychlost či neoprávněné zastavení nebo stání), není v rozporu s čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. s čl. 39 a čl. 40 Listiny základních práv a svobod, konkrétně s ústavní garancí principu presumpce neviny, práva nevypovídat a nebýt nucen k sebeobviňování (v podrobnostech krajský soud odkazuje na zmíněný rozsudek).

Krajský soud tyto závěry plně akceptuje. Zároveň dodává, že Ústavním soudem již byla posuzována ústavnost § 125f zákona o silničním provozu, který na citovaný § 10 odst. 3 navazuje (ustanovení § 125f odst. 1 doslovně opakuje skutkovou podstatu § 10 odst. 3), a to v souvislosti s návrhem na jeho zrušení. Ústavní soud tento návrh usnesením ze dne 22. 12. 2015, sp. zn. I. ÚS 508/15, odmítl s tím, že právní závěr o spáchání správního deliktu provozovatelem vozidla (stěžovatelem) a o uložení pokuty podle zákona o silničním provozu nevybočuje z ústavních kautel.

Vzhledem k uvedeným judikatorním závěrům má krajský soud za to, že ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu v testu ústavnosti ob stojí.

Krajský soud proto na základě výše uvedeného shrnuje, že žádná z žalobních námitek není důvodná, napadené rozhodnutí a jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu I. stupně jsou správná a zákonná, a krajský soud tak musel žalobu jako nedůvodnou zamítnout ve smyslu ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s.

V. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a z obsahu správního spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad rámec běžné úřední činnosti vznikly.

Poučení :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (ustanovení § 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 31. říjen 2017

JUDr. Jan Rutsch, v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
J. L.